

การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานคลังด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง จังหวัดกาฬสินธุ์

การบริหารงานคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลโพหนองในส่วนของการจัดทำบัญชีและฎีกาเบิกจ่ายใช้เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องคิดเลขในการทำงาน ขณะที่ อบต. มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยปฏิบัติงานอยู่แล้วแต่ไม่มีการนำมาใช้งานให้เหมาะสม ในการบริหารงานคลังแบบเดิมพบว่าเกิดปัญหาหลายประการ อาทิ การจัดทำฎีกาเบิกจ่ายใช้เวลานาน การควบคุมการรายงานฐานะทางการคลังมีความล่าช้าและผิดพลาดมาก ระบบบัญชีที่มีอยู่ไม่สามารถตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานคลังได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลให้การทำงานของ อบต. ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานและไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิถีใหม่

ในปี 2545 อบต.โพหนองดำเนินการ "การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานคลังด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel" โดยประยุกต์โปรแกรม Microsoft Excel เข้ามาใช้ในการบริหารงานคลังแทนการบริหารงานคลังแบบเดิมที่ใช้เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องคิดเลข โดยระยะเริ่มต้น อบต.ได้นำโปรแกรมมาประยุกต์ใช้ในงานระบบบัญชี ฎีกาการเบิกจ่ายเงิน และรายงานทางการคลังของ อบต.

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ติดตั้งระบบ LAN(Local Area Network) ภายในที่ทำการ อบต. โดยเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลคอมพิวเตอร์ของส่วนงานภายใน อบต. 3 หน่วยงานเข้าด้วยกัน ได้แก่ สำนักงานปลัด อบต. ส่วนการคลังและส่วนงานโยธา
2. อบต. ได้จัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการบริหารงานคลัง โดยประยุกต์จากโปรแกรม Microsoft Excel ได้แก่
 - การทำบัญชี
 - การพิมพ์ฎีกา
 - การตรวจสอบรายการค่าใช้จ่าย
 - การตรวจสอบงบประมาณ
3. อบต. จัดฝึกอบรมให้ความรู้การใช้โปรแกรม Microsoft Excel ประยุกต์แก่เจ้าหน้าที่ส่วนงานคลัง เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องและแม่นยำ

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองกาฬสินธุ์
จังหวัด: กาฬสินธุ์

ประชากร: 5,447 คน

พื้นที่: 29.59 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	งบประมาณของ อบต. จำนวน 4,800 บาทในการติดตั้งระบบ LAN ประกอบด้วย - จุดเชื่อมต่อสัญญาณ 1 ตัว ราคา 1,800 บาท - สายสัญญาณและ lan card ราคา 3,000 บาท
อุปกรณ์/เครื่องมือ	1. คอมพิวเตอร์ Pentium 4 จำนวน 3 เครื่อง 2. โปรแกรม Microsoft Excel 3. จุดเชื่อมต่อสัญญาณ (hub) 8 ช่องสัญญาณ จำนวน 1 ตัว 4. สายเชื่อมต่อสัญญาณ (lan line) 5. lan card จำนวน 3 การ์ด
บุคลากร	1. ปลัด อบต. โพนทอง 2. หัวหน้าส่วนการคลัง 3. เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

ขั้นตอนในการดำเนินการ

การบริหารงานคลังของ อบต. โพนทองประสบปัญหาความล่าช้าและผิดพลาดในการทำระบบบัญชี การเขียนฎีกาเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบรายการค่าใช้จ่าย รวมทั้งการตรวจสอบงบประมาณ ปลัด อบต. และหัวหน้าส่วนการคลังเห็นสภาพปัญหาดังกล่าว จึงได้ประยุกต์โปรแกรม Microsoft Excel มาใช้ในการบริหารงานคลังของ อบต. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานคลังของ อบต.

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
กุมภาพันธ์ 2545	ติดตั้งระบบ LAN(Local Area Network) เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ 3 หน่วยงานภายใน อบต. เข้าด้วยกัน ได้แก่ สำนักงานปลัด อบต. ส่วนการคลังและส่วนโยธา	ปลัด อบต.
ตุลาคม 2545	- ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารงานคลังของ อบต. เพื่อหาแนวทางในการแก้ไข - เขียนโครงการใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการบริหารงานคลัง	ปลัด อบต./ หัวหน้าส่วนการคลัง
พฤศจิกายน 2545	- เสนอโครงการฯ ให้สภา อบต. รับทราบ	ปลัด อบต.
ธันวาคม 2545	- นำโปรแกรม Microsoft Excel มาประยุกต์ออกแบบระบบบัญชี การจัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบรายการค่าใช้จ่าย การตรวจสอบงบประมาณ -อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรม Microsoft Excel ประยุกต์ให้เจ้าหน้าที่รับทราบ	ปลัด อบต./ หัวหน้าส่วนการคลัง
มกราคม 2546	ทดลองนำโปรแกรมประยุกต์มาใช้ในการบริหารงานคลัง	ปลัด อบต./ หัวหน้าส่วนการคลัง/ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี
กุมภาพันธ์ 2546	ประเมินผลการทดลองนำโปรแกรมมาใช้งาน	ปลัด อบต./ หัวหน้าส่วนการคลัง
กุมภาพันธ์ 2546 – ปัจจุบัน	นำโปรแกรม Microsoft Excel มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานคลังเต็มรูปแบบ	ปลัด อบต./ หัวหน้าส่วนการคลัง/ เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. การบริหารงานคลังของ อบต. ใช้เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องคิดเลขเป็นเครื่องมือในการทำงาน ทำให้การบริหารงานคลังของ อบต. ทั้งในส่วนของการจัดระบบบัญชี การจัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงิน การรายงานฐานะทางการคลัง การตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายและการตรวจสอบงบประมาณ มีความล่าช้าและมีความผิดพลาดของข้อมูลตัวเลขบ่อย
2. การจัดเก็บข้อมูลและเอกสารทางการบริหารงานคลังที่ต้องพิมพ์ออกมาใช้พื้นที่ในการจัดเก็บค่อนข้างมาก ทำให้ใช้เวลาในการค้นหาเอกสารนาน
3. เจ้าหน้าที่ อบต. ส่วนงานคลังมีขั้นตอนและเครื่องมือในการทำงานที่ยุ่งยาก ทำให้ใช้เวลาในการทำงานมากส่งผลให้การทำงานของเจ้าหน้าที่ล่าช้า

หลังการดำเนินการ

1. การบริหารงานคลังของ อบต. ใช้โปรแกรม Microsoft Excel ประยุกต์เป็นเครื่องมือในการทำงานแทนเครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องคิดเลข ทำให้สามารถลดเวลาในการทำงานลงร้อยละ 50 และเพิ่มความถูกต้องของข้อมูลได้ร้อยละ 80 เมื่อเทียบกับการบริหารงานคลังแบบเดิม ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานคลังของ อบต. ทั้งในส่วนของการจัดระบบบัญชี การจัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงิน การรายงานฐานะทางการคลัง การตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายและการตรวจสอบงบประมาณ
2. จัดเก็บข้อมูลและเอกสารทางการบริหารงานคลังในเครื่องคอมพิวเตอร์ ทำให้ไม่เปลืองพื้นที่ในการจัดเก็บและทำให้ค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ได้รวดเร็วขึ้น
3. เจ้าหน้าที่ อบต. ส่วนงานคลังใช้เวลาในการทำงานด้านบริหารงานคลังลดลง เนื่องจากการลดขั้นตอนในการทำงานและมีเครื่องมือในการทำงานที่สะดวกมากขึ้น

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
สมาชิกสภา อบต. บางส่วนไม่ค่อยเห็นด้วยกับโครงการ เนื่องจากยังไม่เห็นเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องทำ และไม่แน่ใจว่าจะได้รับประโยชน์คุ้มค่าหรือไม่	ผู้บริหารและปลัด อบต. ชี้แจงทำความเข้าใจและแสดงการทำงานของโปรแกรม Microsoft Excel ประยุกต์เปรียบเทียบกับการใช้เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องคิดเลขให้สมาชิกสภา อบต. รับทราบ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้บริหารให้การสนับสนุนการทำงานอย่างเต็มที่
2. ข้าราชการ พนักงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีความรู้เบื้องต้นในการใช้คอมพิวเตอร์เป็นอย่างดี
3. ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการทำงาน และได้รับประโยชน์จากโครงการ
4. เมื่อดำเนินการปฏิบัติงานต้องเห็นผลอย่างชัดเจนและคุ้มค่า

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

การนำโปรแกรม Microsoft Excel มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานคลังของ อบต. ทำให้การบริหารงานคลังมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อบต. ดำเนินงานตามโครงการนี้ต่อไป และมีแนวคิดที่จะนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ ของ อบต. อีก เช่น การจัดเก็บภาษี การออกแบบงานทางด้านโยธา

บทเรียนที่ได้รับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทบทุกแห่งมีเครื่องคอมพิวเตอร์อันทันสมัยอยู่แล้ว แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้นำมาใช้งานให้คุ้มค่า ดังนั้นจากผลสำเร็จที่ อบต. โพนทองได้รับพบว่า มีความคุ้มค่าเป็นอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณในการดำเนินการที่ค่อนข้างน้อย

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายศักดิ์ศรี ศรีบาลแจ่ม
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง
ที่อยู่ : ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 873-412

ชื่อ-นามสกุล : นายเมธี สาธิตธรรมชาติ
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง
ที่อยู่ : ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 873-412

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวจุฬาลักษณ์ โทบุราณ
ตำแหน่ง : หัวหน้าส่วนการคลัง
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง
ที่อยู่ : ตำบลโพนทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ : (043) 873-412

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิทย์ใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	หมู่ 8 ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000
ขนาดพื้นที่	29.56 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,183,333.06 บาท (ปีงบประมาณ 2545) 0.67% งบกลาง 11.09% เงินเดือนและค่าจ้างประจำ 3.09% ค่าจ้างชั่วคราว 38.10% ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและวัสดุ 0.45% ค่าสาธารณูปโภค 13.22% ค่าอุดหนุน 33.38% ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง
งบประมาณรายได้	5,163,521.58 บาท (ปีงบประมาณ 2545) 5.42% จัดเก็บเอง 63.34% รัฐจัดเก็บให้ 0.83% ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต 0.13% รายได้จากทรัพย์สิน 0.25% รายได้เบ็ดเตล็ด 29.03% เงินอุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	6 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 2 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	5,447 คน
จำนวนครัวเรือน	1,522 ครัวเรือน
ประชากรแฝง	70 คน
รายได้เฉลี่ยประชากร	18,107 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลโพธิ์ทองมีสภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบเหมาะสมแก่การเพาะปลูก มีระบบชลประทานคือคลองส่งน้ำชลประทานจากเขื่อนลำปาว ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนาทำไร่ ปลูกพืชผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ประชากรยังประกอบอาชีพรับจ้าง และรับราชการ โดยลักษณะชุมชนเป็นรูปแบบกึ่งชุมชนเมืองกึ่งชุมชนชนบท ในส่วนของเกษตรกรรมมีความผูกพันกันดีต่างจากกลุ่มอาชีพรับจ้างและรับราชการที่มีความผูกพันกับชุมชนน้อย เนื่องจากทั้งสองกลุ่มนี้ไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนมากนัก